

Előfizetési díj

Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy órára	1 „

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:
Ötször hasábozott gármond sor 6 kr. ára
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyon
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is
nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppellik Alajos (Wollzeile 22). Ulaasen
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyilttéri cikkek
garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:
Belső-farkasutca 76. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”
politikai és közgazd. napilap
nyolczadik negyedévi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Okt. — decz.	3 frt.
Egy órára	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

Az előfizetés pénzke, legczélszerűbben pos-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltpéldánnyal szolgálnk.

A „KELET” kiadóhivatala.

Pest, december 14. 1872.

(M. A.) A Szlavy-cabinet első jelentékenyebb
actiója némileg nemzetközi jelleggel bír. A monte-
negrói utlevéllel ellátott Pelagies archimandritat,
mint tudva van, Lónyay igaztásai miatt törökföldre
— hol már egyszer Kintabába internalva volt, ki-
utasítottatni rendelte, minek folytán nevezett agitator
már-már a legszomorubb sorsnak nézett eléje, mi-
dön beállott a ministerválság, s Szlavy táviratilag
visszavonta.

Eddig van maga a tény. És a mennyiben azt,
minden egyéb tekintettől elvonat szemléljük, lehe-
tetlen helyeslésünket ki nem fejeznünk a nemzetközi
szempontból teljesen correct, s szerb nemzetiségű
honfitársainkra nézve is bizonyára megnyugtató in-
tézkedés iránt.

Igen sajnálnók azonban, ha nemcsak interna-
tionalis jellege volna ez intézkedésnek, hanem az
egyszersmind egy újabb belpolitikai irány ina-
gurálását is jelezné. Pedig e nézet meglehetősen szá-
mára talál a hívőknek; pedig igen sokan vannak. A
kik azon körülményből, hogy Miletics, a szerb pró-
féta a Szlavy-cabinet iránt békülékeny hajlamokat
tanusít, s hogy a szerb királyi biztos, b. Majthényi
László mindjárt az új kormány kinevezésekor bead-
ta lemondását, hajlandók oly következtetést vonni
ki, mintha az új miniszterelnök engedményekkel ki-
sérlette volna meg a szerb nemzetiség szövívőit le-
kenyerezni.

Mi részünkről a politikát teljesen elhíháztott,
sőt szerencsétlen lépésnek tartanók. A nemzetiségi
agitációk az alvó szerb népessége közt
már régóta oly fokra hágta, az ország integ-
ritása s az alkotmány ellen ezen igazítás vezetői ál-
tal annyi sértés követetett el, hogy a kormánynak
a törvény teljes szigorát alkalmazni valóban komoly
kötelességében áll. Legyezzet, engedélyek adása,
vagy holmi ígéretek csak azon véleményt öbresztenék
fel az ugys eléggé elámitott nép keblében, hogy a
magyar kormány sokkal gyengébb vagy erőlytele-
nebb, hogysen a megsértett törvényeknek elégtételt
szerezni képes lenne.

„KELET” TÁRCZÁJA.

Egy angol nagyváros municipalis
szervezete.

(M. A.) Több körülmény közreműködik arra,
hogy Liverpool a nyomor egyik székhelyét képezze.
Mint hogy gyárainak száma kevés, s a munkás osz-
tályok nem annyira ipar-, mint inkább kereskedés-
ből tartják fenn magokat, nagyobbára a kikötő kö-
zelében kell lakniok. Legszámosabban a közraktá-
raknál nyernek alkalmazást, s a gyapothordárok (cot-
ton porters) külön szervezett testületet képeznek.
Sok egyént foglalkoztat a gabnakereskedés is, de a
mely néhány év óta annyira aláhanyatlott, hogy a
„Corn. porter”-ek átlag vére alig keresnek hetenként
11 — 12 schillinget. A közraktári munkásoknak (doch
labourers) egy része csak akkor nyer alkalmazást,
ha éppen valamely munka fordul elő, úgy hogy igen
gyakran a szó teljes értelmében semmi eledelök nincs.

Azon nyilatkozatok, melyeket az ez irányú ag-
godalmak elosztására Szlavy elnökminister a Deák-
kör legutóbbi értekezletén tett, kétségkívül megnyug-
tatólag fognak hatni a közvéleményre. Kijelenté Szlá-
vy, hogy Majthényi kir. biztos — hódolva a szigo-
ruan értelmezett parlamentarizmus elvnek, állását az új
kormány rendelkezése alá bocsátá ugyan, de ő már
is kérte ő felségét a királyi biztos állásában való
további meghagyására, — s hogy általában ő —
Szlavy — az ország alkotmánya és integritása el-
leni agitatók irányában nem hajlandó kevesebb
erőlyvel lépni fel, mint azt elődje tevő.

Az új cabinet ily politika által aligha veszte-
ni fog, valamint azon jóakarattól, melyet számára
az országos pártok, csaknem minden különbség nél-
kül, előlegeztek.

„Az új kormány kezdetén.”

Pest, decz. 14.

(A.) „Az új kormány kezdetén” czime egy
nagyobb terjedelmű s kiváló érdekű röpiratnak,
melynek első példányai ma osztattak szét s me-
lyet a Deák-párt egyik jeles, éles ítélőtehet-
séggel fölruházott s viszonyainkat kelően is-
merő tagja irt. Mint a czim mutatja, a röpi-
rat a Szlavy József elnöksége alatt megala-
kult új kormány teendőivel és feladataival fog-
lalkozik s annak bizonyos tanácsokat osztogat,
melyek legnagyobb része csakugyan kellő fi-
gyelmet és tekintetbe vételt érdemel. A mun-
ka szerzője Lónyay Menyért gróf bukásának
okát első sorban abban találja, hogy az exmi-
nisterelnöknek teendőire nézve nem volt kellő
programja; a kormány tudta ugyan, mit akar,
de nem tudta hogyan valósítja meg akara-
tát s így a programtalanság által volt az,
mely végre a kormány keblében egyenetlen-
séget támasztott, a Deákpártban a fegyelmet
meglazította s a mult héti nagy válságra ve-
zette.

Ily előzmények után veszi kezébe Szlá-
vy az ország igazgatásának gyepöljét. Szer-
ző az új miniszterelnökök következő igen ta-
láló vonásokkal jellemzi: „Mint (biharme-
gyei főispán, mint belügyministeri államtitkár
a jó és centralizált közigazgatás szükségét,
mint földmives- ipar- és kereskedelmi minisz-
ter, a termelő és szerző osztályok, szóval az
élet kormányzási és törvényhozási szükségét
eléggé felismerhette.” Hogy Szlavy elődei pél-
dájából csakugyan merített tanúságokat, azt
bizonyítja, hogy külön tárczát meg nem tart-
va, minek folytán egész idejével rendelkezik
s annak nagy részét jelentékeny ügydarabok
elintézésére fordítani nem kénytelen. Ő magas
szempontból tekintheti át viszonyainkat s min-
den idejét, minden erejét javításuknak szen-
telheti.

Szerző azután áttér azon feladatok egyén-
kint való elősorolására, melyek a közel jövőben
a kormányra várokoznak. A közel jövő alatt
természetesen nem a legközelebbi két-három
hónapot, hanem két-három évet kell tekinte-
nünk. Szerző itt első sorban a főrendiház re-
formjára utalt s azt mondja „el kell törölni a

főrendek házát, de meg kell tartani a két
kamra rendszert.” Igen sajátos az az
indok, melyet szerző a rendszer védelmére
fölhoz. Nézete szerint a képviselőház a válas-
tási s minden pártra egyaránt kiterjedő corrup-
tió miatt a jelen nemzedékek alatt soha sem
lesz méltó képviselője az ország értelmiségé-
nek, érdekeinek és szükségének. A benne mu-
tatkozó hiány pótlására szükséges lehet a he-
lyes democraticus alapokon szervezett felsőház.
Mi is a két kamra-rendszer hívei vagyunk, de
azért sőt éppen azért el nem fogadjuk ezen
brutális okoskodását. Ha a képviselőház nem
méltó képviselője az országnak, akkor nem a
felsőházban, hanem az ilyen corrupt alsóház
eltörlésében kell a baj orvoslását keresnünk.
Egyébiránt a corruptió terjedését főleg a vá-
lasztó törvény hiányai okozták; javítsuk min-
denek előtt azt s akkor korunk e nyavalyája
is szűkebb körre fog szoríttatni. Az által, hogy
a corrupt alsóházat megkapjuk s kiegészítől
ráépítünk még egy felsőházat is, a magyar
törvényhozás erkölcsi tekintélyét öregíteni nem
fogjuk. A felsőház nem lehet az alsóház rom-
lottságának takarója; az ő feladatai sokkal ma-
gasabbak, sokkal nemesebbek.

Szerző azután sajtóviszonyaink bon-
czolgatásába ereszkedik s rölc nem igen vi-
gasztaló képet nyújt. Ő törvény, a kormány, a
mágnember becsülete és tekintélye elgázoltat-
ik s nincs társadalmi intézmény, még az es-
kütszék sem, mely azt helyreállítani bírja. —
Szerző itt orvosságul igen egyszerű eszközt
ajánl. Sajtótörvényünket csak egy ponttal akar-
ja szaporítani, mely a rágalmozó lapot kötelez-
ze a czáfolat fölvetelére. E gyógyszer mit ab-
solute biztosnak nem igen tarthatjuk. Ausz-
tria példája legalább azt mutatja, hogy egy
corrupt sajtó üzemeinek a törvény ilyen hatá-
rozata sem bír gátot vetni. Magának a közön-
ségnek kell a hazug és botránykereső irodal-
mi prostituáltak mesterségét tehetetlenné vagy
hatástalanná tenni.

Mindezeknél sokkal fontosabb, a mit szer-
ző a nemzetiségi kérdésről mond. Ő a mos-
tani helyzet okát az ősrégi multban keresi.
Szent István királyunk azon kormány maximája
„regnum unius linguae imbecille” összes törté-
netünkre gyászos befolyással vala s ezen tév-
tan bajait ma is sanyli a magyar, mely azt
résztint dolyföb, résztint indolentiából készsége
sen elfogadta. Így azután a magyar politikai
nemzet ma több kisebb-nagyobb nemzetiségből
áll, melyek közt azonban az államalkotó, fen-
tartó s ily értelemben culturelem jelenleg is a
magyar. Legközelebb áll hozzá a német, az-
után a felvidéki tót elem s tulajdonképen csak
a szerb-horvát és oláh nemzetiség az, melytől
eshetőleg baj fenyegetheti az országot. Közvet-
len veszély azonban itt sem forog fenn s így
van jogunk, időnk és módunk belviszonyainkat
egészen a szükséges és czélszerűség szerint, egy-
uttal pedig loyális szabadelvűséggel elintézni.
Szerző igen helyesen föltétlen szigor követel
a nemzetiségi igazgatók, Miletics, a hurbanista
tót papok s az oláh bujtogatások ellen. Az
eddig kormány a nemzetiségeknek kiváltságot

linget adott ki telkek vásárlására, s azokon munkás-
házaknak (workmen's dwellings) építésére. Csak-
hogy e humanus törekvés is hajótörést szenved azon
körülményen, hogy a szegény munkás, ki hetenként
alig szerez tizenkét shillinget, s ebből családját is
kell tartania; nem fizethet hetenként harmadát shil-
ling házbért s inkább meghuzza magát a rozsz, de
clesebb szállásokon.

A városi bizottmányok feladatához tartozik
még a könyvtár, muzeum és iskolák ellátása és felü-
gyelete is. Liverpool-nak igen gazdag könyvtára van,
melynek olvasó termében ugyanazon asztalnál foglal-
helyet a tanuló, kereskedősegéd és kézműves. Egy
bizottság (water and bath's committee) a városnak
ivóvízzel való ellátásáról s a város által alapított
fürdőkről gondoskodik. A fürdőkkel kapcsolatban ál-
lanak a nyilvános mosóházak (wash houses) is; csak-
hogy éppen azon osztály, melynek érdekében lőnek e
közhasznú intézetek felállitva, veszi legkevésbé azok-
nak hasznát, mert a munkások egy nemét a büsz-
keségnek találják abban, hogy otthon gondozzák fe-
hérműüket, s ne vegyék igénybe a jótékony közin-
tézetet.

adott a rakonczatlanságra, midőn azt meg nem
fékezte. A csitítás politikája volt ez, nem a jogé,
és tökéletesen eredmény nélkül maradt. Azért
szerző a Szlavy-kormánytól igazságosságot és
erélyt kíván, mert csak így lehet az általános
békét az ország lakosainak kedélyében visz-
szaállítani.

Szerző azután többé-kevésbé behatóan fog-
lalkozik az országos közoktatásügy helyes szer-
vezésével: az országos adminisztratív kérdése-
ivel, az egyes miniszteriumok organisatiójával
és berendezéseivel, az egyházi kérdésekkel, a
megyei autonomia ügyeivel s végül a legfon-
tosabb mozzanatra a pénzügyekre tér át, ki-
mutatja eddigi finansz- különösen bankpolitikánk
egyes nagy hiányait, érinti az adóreformot —
szóval mindenre kiterjeszkedik, mivel a Szlá-
vy-kormány kisebb nagyobb mérvben foglal-
kozni hivatva van. Szerző ismételve azt kíván-
ja az új kabinetből, hogy követendő rendsze-
rét tervszerűleg állapítsa meg, elvei ki-
mondásához legyen elég bátorsága s foga-
natositásukra legyen elég erélye.

Ezen jó tanácsot, mely quintessentiáját
képezi a munkának, minden magyar melegen
ajánlhatja a kormány figyelmébe. Maga a röpi-
rat éles tollal van írva, szerző néhol tanusá-
gos, néhol igen szelleműs, de néhol paradox
és tulzolt megjegyzésekkel fűszerezi elmeputa-
tásait s így munkáját élvezhető olvasmányvá
teszi. Azonban lényeges hibák is vannak benne.
Igy például szerző azt hiszi, hogy Andrássy
gróf Bécsbe menetelekor Eötvös József még
életben volt. Ez valószínűleg csak egyszerű
tollhiba, de az olvasóra igen kellemetlen be-
nyomást teszen. De ilyen hiányai dacára is
megérdemli a röpirat, hogy a közönség figye-
lemmel olvassa el azt.

BELFÖLD.

Felnőttek oktatása.

Szamosujvárt.

Az adakozás a dicsőült szellemek honába el-
költözött Eötvös József szobrára még folyvást tart;
de mivel a nagyjai iránt kegyetlen nemzet áldozat
készsége, mint tudva van, minden felől nagyon igény-
be van véve, azt hiszem nem egy bamar (?) ülhet-
nek dicső eszméinek örökösei szobor leleplezéséi ün-
nepélyt. Addig is, míg a hálás nemzet a nagy ha-
lott iránt méltó adóját tényleg leróva, a drága ham-
vak nem nyugszanak „jeltelenül”, mert a boldogult
még éltében emelt maga számára emléket: művei,
tettei és intézményeiben... A nemzet szellemi elő-
haladását és közvetve anyagi jólétét is czélzó intéz-
ményeinek egyike az is, mely „felnőttek oktatása”
név alatt országszerte ismeretes; ezen intézmény
életrevalóságáról a mult két évi tapasztalatot és a
több helyütt felmutatott igen szép eredmény elég-
gő tanusodik. Mielőtt a szóban levő „oktatások”
városunkban az idén is kezdetüket vették volna, az
igazgatóság következő felszólítást hordatott szét.

Felszólítás

Szamosujvár szab. kir. várostisz-
telt lakosaihoz.

A felnőttek számára két évvel ezelőtt kezde-
ményezett „oktatás,” közoktatás-ügyér ur ő

Egyébiránt a tanács gondoskodása mégis évről
erre javítja Liverpool lakviszonyait. Egy külön bi-
zottmány (provement Committee) foglalkozik a vá-
ros szépitése- és szélesítésével; a régi ódon s rozsz
beosztású házak helyén díszes épületek emelkednek,
s Liverpool ifjodni s nagyobbodni kezd. Egy előbb
moccsáros, használhatatlan sík, máris a legszebb város
negyedei egyikévé nőtte ki magát, s közelebről
egy másik nagy területet alakítottak át a munká-
sok számára sétánnyá. (Sefton park.)

A szegényügy egy 28 tagu bizottmány (vest-
ry) kezeibe van látva, mely az általa megsebzott
szegényadó segélyével gondoskodik a szűkölködők
tárogatásáról, gyermekeiket ipariskolákba küldi, a
tébolydát, a vakok és süketnémák intézetét a szűke-
ges összegekkel segítyezi, s főleg a dologházakat a
lehetőségig minden kiadástól felmenteni törekszik. E
dologházak, melyekben a férfiak és nők különválaszt-
va, tápzer és ruházattól az intézet számára dolgoz-
nak — nem igen hatnak egyébiránt serkentőleg a
munkás tevékenységére, s mindinkább azon meggyő-
ződést keltik föl, hogy a pauperismust csak így
lehet legyőzni, ha nem segélyt, de az ő segély
szükségét adjuk a szűkölködőknek kezébe.

nagyméltóságának mult évi október hó 17-dikén 25,116 sz. alatt kelt kegyes intézkedése következtében az idén folytatni fog, — miért is alólított igazgatóság közudomásra juttatja, hogy a kérdéses „oktatások” e nemes város kebelében folyó hó 17-kén (vasárnap) veszik kezdetüket és tartamuk 1873-dik év ápril hó végeig terjed. Az előadói tisztelet az idén Bárány Lukács és Szongott Kristóf gymnasiális tanárok vállalták magukra. Előadások következő tantárgyakból fognak tartatni:

Honi történelem-, általános és részletes földrajzból, előadó: Bárány Lukács. Természet-tan-, természetrajz- és számtanból, előadó: Szongott Kristóf. Hetenként 7 előadás fog teljes világitás és fűtés mellett a városi fiiskola egyik alkalmas termében felváltva tartatni; előadási óra minden nap este 6—7-ig ily rendben:

Minden vasárnap, kedden és csütörtökön tart előadást Bárány Lukács.

Minden hétfőn, szerdán és pénteken tart előadást: Szongott Kristóf.

Szombatonként az előadók felváltva fognak előadást tartani.

Városi tisztelt lakosság! Folyó évi ápril hó 20-kán az igazgatóság által 78. sz. alatt felküldött és a tavali „oktatás” eredményét feltüntető jelentésre a magy. kir. tanügyér úr ó nagyméltósága azt méltóztatott válaszolni, hogy annak adatai örvendtes bizonyossággal szolgálnak arra, hogy Szamosújvár lakossága szép kitartással ragadta meg az alkalmat önművelésére; — az alább irt igazgatóság abban a hitben ringatja magát, hogy e nemes város tisztelt lakosai a jelenkor követelte ismeretek elsajátítására ezen harmad ízben kínálkozó alkalommal is az előadások szorgalmas látogatásában dícséretes kitartást fognak tanúsítani.

Szamosújvárt, november 12-én 1872.

Az örmény kath. gymnasium igazgatósága. Varosunkban tehát az első „előadás” mult hó 17-én tartatott meg. Az előadások elég látogatottak.

Ezen „Oktatások” kezdetben a nép azon osztálya számára tervezettek, mely physikai munkából él: a nagy halott ugyanis igen jól tudta azt, hogy az iskolátlán emberek összege nem nép, nem nemzet és mint ilyennek a haza földjén jövője élete nincsen: a honpolgárok csak iskola által juthatnak el a jogok tudatára, tiszteltetésre, a kötelességek ismeretére; csak az által terjed az értelmesedés és közvetve a vagyonszerzés és szabadság. Ime mily magasra szőtt tűzött maga elé a nemzet méltó fájdalomra korán elhunyt Eötvösünk. A szellemi munkából élő közép osztály tehát valahányszor csak meglátogatja ezen előadásokat, mindannyiszor csak meglátogatja a kezdeményező nevének emlékét véste, nyújt segédkezet.

Városunk közép osztálya a felnőttek számára az idén megtartott előadások csak nem mindegyi kén képviselve volt; e képviselők közül azoknak neveit, kikre emlékeztetem visszatérjed, a szerkesztő ur szives engedelmével ide iktatom: Boér János várnagy ur nevével, Korbuly Tivadar ur és neje, Vincze Miklósné nővérével, Goposa Jóachimné, Wohlmann Józsefné, Weis Sámuelné leányával, Nurjdsán

Józsefné, leányával, Szongott Kristóf tanárné, Schmil-ler Józsefné és öz. Esztergár Bogdánna urasszonyok, továbbá Bárány Véri, Bárány Anna és Donogán Rebi kisasszonyok. ... Azt hiszem, hogy midőn e becses neveket a nyilvánosságra hozom, a szerénységet nem csak nem sértem meg, de sőt — némi tekintetben — használók az ügynek, különben is, ha osztatlan helyeslőnkkel találkozok azon eljárás, mely az Eötvös szoborra adományozók nek neveit lapok útján is közzé teszi: ekkor kötelességünk a ma nagy belderejű intézmény nevében az elismerés adóját szintén a nyilvánosság útján habár csak becses neveinek felemlítésével is, azok irányában is leróni, kik nem romlandó szobor, hanem ércnél tartosabb emlék felállításához járulnak.

Szerkesztő ur! Biztat a remény, hogy e díszes keret nem sokára szélesbülni fog; mert közép osztályunk azon tagjai is, kik a mult években dísz, fényt kölcsönöztek a felnőttek oktatásának, nem fognak sokáig késni becses neveiket a keretbe jegyeztetni.

A mult két évben városunkban a „felnőttek oktatása” meglepő sikert mutatott fel, uga annyira, hogy ezen alig 5000 lelket számláló város akárhányszor 250—280 egyén által is képviselve volt a „felnőttek oktatásain.” És mi idézte elő ezen szép eredményt? Első sorban derék közép osztályunk buzditása, vonzó példája; mert e tényezők a józan gondolkodású al-osztálynál ritkán szoktak hatásukat eltévesztetni. ... E közép osztály, mely már két éven át oly szép kitartással járult a „felnőttek oktatása” életének biztosításához, bizonyára az idén sem fogja támogatását megvonni annak intézményétől, kinek élete Magyarország mivoltási állapotának emelését célba vett nagy munkában fogott meg.

Egy rendes hallgató.

A képv. ház pénzügyi bizottságának jelentése.

(Folytatás.)

Hogy az 1873. államköltségvetést helyesen megítélni lehessen, azon célból, hogy általa pénzügyi állapotaink hű képét nyerjük, mindenekelőtt az 1873. évi előirányzatnak az előző évek költségvetésével való összehasonlítása és a költségek főbb alkategóriái közt mutatkozó nagyobb eltérések kiemelése fogják a költségvetésnek ily irányban megítélésére a legcélszerűbb alapot nyújtani.

Az 1873-ik évi költségvetés úgy veszi fel ezen összehasonlított kimutatásba a bizottság, a mint az a pénzügyi bizottság által eszközölt törlekés és a javasolt áthelyezések folytán végeredményképpen előáll. Meg kell jegyezni, hogy az 1871. és 1872. évi költségvetésekhez a bizottság azon célból, hogy az összehasonlítás ugyanazon alapon történjék, a földterhementesítési adósság kamatait és törlesztési összegeit a rendes kiadások és a földterhementesítési járulékokat a rendes bevételek közé helyezte át.

E szerint így állanak az előirányzatok:

Előirányzatok.

	1868	1869	1870	1871	1872 *)	1873**)
Rendes kiadás	144.159500	152.204339	162.256074	166.992461	180.453577	197.703095
„ bevétele	141.623000	157.539600	147.791354	162.451241	174.223079	191.342670
Felesleg-hiány	2.536500	4.664739	14.464720	4.531220	3.230498	6.360425
Rendkívüli kiadás	29.401800	33.791206	44.319805	56.868606	70.049676	42.895555
„ bevétele	24.085800	25.241206	36.541505	42.610526	12.080122	12.048832
Felesleg	4.684000	8.550000	7.778300	14.218080	57.960554	30.866123
Felesleg-hiány						
Hitel- és pénzügyi kezelé- nél mutatkozó felesleg- hiány				1.771062	14.048645	Felesleg 5.031340
Összes felesleg hiány	2.147500	13.214739	22.243020	20.560361	45.151407	32.175808
Illetőleg a 30 millió kölcsönből fe- dezendő					18.083270	
levonása után					27.068137	
póthitel nélkül					25.966634	

Az 1873. évi költségvetésben mutatkozó hiány tehát (mindig a pénzügyi bizottság által leszállított költségvetést véve föl) az 1873. évi rendes hiány 1868 ellenében nagyobb + 3.828,925, — 1869 ellenében nagyobb + 1.695,686, — 1870 ellenében kisebb — 8.104,295, — 1871 ellenében nagyobb + 1.829,295, — 1872 ellenében nagyobb — 129,927. Az 1873. évi rendkívüli hiány 1868. ellenében + 35.530,732, — 1869 ellenében nagyobb 22,296,723; — 1870. ellenében nagyobb + 83,068, 423, — 1871 ellenében nagyobb — 16.588.643 ezer — 1872 ellenében kisebb — 17.122,831. Az 1873. évi összes hiány 1868 ellenében + 34.323,308, — 1869 ellenében nagyobb + 18.961,069. — 1870 ellenében 9.932,788, — 1871 ellenében nagyobb + 11.615,446, — 1872 ellenében kisebb — 12. mil. 975,599. — Ezen hiánynak egyes tényezőit, a költségek fő tételeit itt mint elsorolni a bizottság nem találja helyén levőnek, csak általában utal arra hogy az 1873. évi költségvetésnek az 1872. éviével szemben állításánál nem szabad figyelmen kívül

hagyni, hogy 1873-ban a kamatbiztosítási összeg 3.000,000 frttal nagyobb, és így 12.000,000-ra rug a vasuti kölcsön kamatának és törlesztéseinek fölvétele, miután 1872-re az állam csak 900,077 frtot pótolta, 1873-ban pedig a vasutak üzleti bevételi föllege pótlandó 1.784,841 frttal, és így ez maga 794.764 frt. többletet okoz, hogy a közös aktívák-ból 3.512,705 frt nincs fölveve, mint tavaly, hogy ez előző évekkel szemben ezen okokon kívül, melyek még inkább latba esnek az előző évi irányzatokkal való összehasonlításnál figyelembe veendő, hogy a bírói szervezetnek van 4.000,000 többlete a határrövidék körülbelül 2.400,000 hiányt okoz. Az eddigi beruházásokra tett kölcsönök évi kamatai csak 1873-ra jelentkeztek a rendes kiadások között 7 mil. 350,000 frtal, mi egyébiránt az összehasonlítás ezen alapra leginkább nehezé teszi, ez azon körül-

*) Az 1872. évi költségvetéshez a törvényhozás által megszavazott póthitelek ezenkívül a delegatiónál által megállapított és ezután fűzőendő póthitelek hozzá számítottak.
**) A pénzügyi bizottság javaslata szerint.

ményben rejlik, hogy 1871-ig a kamatbiztosítási összegei ingó államvagyon értékesítéséből födöztek egész összegükben; 1871-ben nagy részükben 1868—1872-ig a vasuti és egyéb oly természetű építkezések költségei azon összegekkel födöztek, a melyek a vasuti kölcsön és 1872-re a 30 millió kölcsönből rendelkezésre állottak, és ezen összegek a költségvetésbe mint fedezet felvételre a pénztár mérleget helyreállították; 1872-re a vasuti kölcsön tőkéi már nem voltak képesek fedezni ezen építkezési összeg szükségletét és csak a 30 millió kölcsönnel 18,083,270 frt erejéig felvétele által szállott le a deficit 25 millió 966,631 frtra. 1873-ra 7 millió kivételével ezen források teljesen kiapadtak a mennyiben az illető tőkék az előző évi költségvetésekben utalványoztattak és így felhasználtattak, azon nagy összegekre menő kiadásokat, minők a vasuti építkezések. egy év biányának felróni nem lehet. Ha azonban összehasonlítás céljából úgy állítjuk az 1868—1873. előirányzatokat mint állottak volna, ha a vasuti kölcsön és egyéb tőke készletek nem állottak volna rendelkezésre a vasuti építkezések és kamatbiztosítási összegek fedezésére: az általános helyzet megítélésére mindenesetre érdekes kombinációt nyerünk. A bizottság nem azért teszi azt, hogy az előző évek hiányát ezen összegekkel szaporítva tüntesse elő, de arra, hogy az előirányzatoknak egy-mással összehasonlításából az egyedül helyes következtetések levonhatók legyenek, szükségesnek látszik az összes előirányzatokat ily alapon mutatni be, mert általában a pénzügyi helyzet helyes megítélésére semmi sem vezet inkább, mint ha az előző évek háztartásának főtényezői főalkategóriáikra szétszedve vétetnek vizsgálat alá. Ezen alapra állítva a költségvetéseket, azok így állanak:

(Foly. köv.)

A szász nemzeti egyetem ülései.

N.-Szeben, decz. 13.

Conrad Móricz elnök a mai ülést reggeli 10 órakor megnyitja. A f. évi december 4-én tartott ülés jegyzőkönyvének felolvasása s elfogadása után előadó tudatja, hogy szászvárosi követ Bologa Jakab megbízó levelét átnyújtotta, mi az állandó igazoló bizottsághoz utasított.

Pildner Frigyes a bizottság nevében a megjelölt választás fölötti tudomását bejelenti s annak igazolását ajánlja, mely egyhangulag elfogadtatik.

Előadó egy az egyetem követe által aláírt javaslatot közöl, mely az újon kinevezett miniszterelnöknek küldendő üdvözlő felirat haladéknélküli elkészítését javasolja, s ajánlja, hogy e határozatnak azonnali foganatosításával egy öttagnyi választmány bízzák meg.

A javaslat vitatkozás nélkül egyhangulag elfogadtatik.

Zaminer az ötös választmány nevében a megyesi gazdasági intézetet érdeklő tanítói conferentia indítványairól értesíti az egyetemet.

Előadó indítványozza, hogy az említett intézet megnyitása a megállapított tanterv és órarend kellemes tudomásul vétessék. Schulz gondnoknak a rajzolás, felmérés és terepezésbeni oktatásért 800 frt. engedélyeztessék, végre a delegált nemzeti egyetem hatalmaztassék fel a 150 f. uti költség kifizetésére. Az indítvány elfogadtatik.

Előadó az említett bizottság nevében dr. Salfenek a megyesi földmívelési iskola igazgatójának javaslatát hozza szövegére egy második főtanító alkalmazása iránt, magyar nyelv, történelem és földirati tanszékre. Ezzel kapcsolatosan az intézet gondnokának egy határozata is előterjesztetett.

A szönyegen levő indítványokhoz Müller, Selmeider és előadó szólnak, elhatározatott a Müller által fogalmazandó tanítóképességre vonatkozó pályázati feltételek kihirdetése.

A bizottság által előterjesztett gondnokság határozata miután egyes pontjaiból Bedeus, előadó, Schochterius, Binder, Macellarius, Maurer, Schneider és Roll szólottak, minden pontjában Schochteriusnak egy az országgyűlésre vonatkozó határozati javaslatával egyetemben elfogadtattak.

Továbbá Zaminer javaslatára a gondnokságnak eddig tanúsított fáradozásáért egyhangulag köszönet nyilvánítottak.

Schochterius a 15-ös bizottság nevében jelentést tesz a n.-sinki szék tisztviselői értesítése felől a szék berethalmi ipariskolájának szervezeti szabályzatát illetőleg.

A bizottság javasolja a szabályzatnak a sinki szék gyűléshez való visszküldetését, megelégedésének adván kifejezést az ügyben eddig tett lépésekért, ily megjegyzéssel azonban, hogy az eltérő pontok az előadott határozatok szerint lennének megváltoztatandók, mivel a segélyösszeg csupán ezen feltétel alatt szavaztatik meg a megnyitandó ipariskola számára.

A javaslat ellen s szönyegen forgó szabályrendelet mellett hosszabban beszélt Maurer.

Előadó a bizottság ajánlatát védelmezte másrészt Zaminer Maurer ellenjavaslatába az ipariskolákra vonatkozó szabályrendelet újra fölvetését látja s minthogy ily javaslat nincs napi renden, a bizottsági indítvány elfogadását ajánlja.

Szavazásnál Maurer indítványa mellett csak segevári képviselők kelnek fel s eképen a bizottsági javaslata elfogadtattak.

A bizottság azon további javaslata, hogy a kérdéses iskola tanterve annak idején előterjesztessék s a delegált nemzeti egyetem hatalmaztassék fel, hogy a rendelkezési alapból a szabályszerű illeteket a berethalmi ipariskola részére tegye iolyóvá — vita nélkül elfogadtattak.

Rövid megszakítás után a gyűlés az ötös bizottság tagjait b. Bedeus, Budacker, Ernst, Bologa és Maurer személyében megválasztotta.

Az ülés d. u. 1 órakor ért véget.

Törvénykezési csarnok

A helybeli kir. törvényszéknél Kimpján Para Péter szász-fenesi lakos gyilkossági bűnügyében december 14-én tartott nyilvános végtárgyaláson elnököl t. bíró Szentiványi Gyula, a kir. ügyész részéről jelen volt alügyész Drágos Elek. Vádolt vádlója volt ügyvéd Lázár Sándor.

A végtárgyalás d. e. 1/2 10 órakor nyitván meg, a végtárgyalási terem a nagybárra egyetemi ifjuságból álló hallgatósággal egészen megtelt. A végtárgyalás tárgya kikiáltatván, miután a tanács a hallgatóság figyelemztetése után, a kir. ügyész vádirata felolvastatott, a vádlott kihallgatása megkezdődött.

Vádolt 40 éves, nős, két kis gyermek anyja, kiszolgált katona, erőteljes izmos egyén, oly arccsal, melyről mondani szokták, hogy még a szeme sem áll jól. Fő elve volt az egész végtárgyaláson: si feicisti nrga. És ez, tekintve az ítélet eredményét, teljesen hasznára is vált a jó embernek.

A tényállás, mint a végtárgyalásból kivehetők, a következő volt: Ez év január 16-án este Szász-fenesen a kocsmában Szabó József három család, s erdőpásztor Kimpján Pétra együtt pálinkázván, azok okból, hogy Run Sugár Juon béres miért jár eszmába olyan rossz időben, összeveszték, s miután az erdőpásztor fejszét ragadott, úgy este 8 óra tájt, a kocsmáros kikergette a fogadóból. A más három még sokáig pálinkázott, s már jó későskén elindultak haza felé, s miután egyik közel lakott, a más két Run Juon s Pap Mihálya együtt folytatták utjukat. A falu közepe táján, észreveszik, hogy egy sikátor előtt áll az erdőpásztor Kimpján Pétra, s a mint őket meglátta fejegetőleg közeledik feléjük. Run Juon, a kintl semmi fegyver nem volt a Pap Mihálya kezében levő vas villához kapott, de ez megijedvén elfutott, s társát egyedül hagyta, látván hogy azt Kimpján Pétra a fejszével ütni kezdi. Kimpján Pétra egyedül maradván, hogy mit tett, azt csakis az orvosi szemle derítette fel, ő azonban tagadja, hogy a béréseket ő támadta meg, sőt ellenkezőleg, azt állítja, hogy éppen Run Juon rontott neki a kezében volt késsel, s ő magát a fejszével csak védte, s a miután az leesett, minden további bántás nélkül elment, s gazdájának jelentést tett. Történt azonban egy óra múlva ezután, hogy több fenesi lakos egy virasztóból haza indulva találkoztak Kimpján Pétrával, s ezt kérdezték, hogy hol jár, azt válaszolta, hogy az a tolvaj (névét nem nevezte meg) meg akart ölni, de én is adtam neki s még fogok is adni, s ezután visszatérve, a hóban még mindig élettelenül feküdt Run Juonhoz, a fejszével a többiek szeme láttára, még vagy 10—12 ütést mért rá.

Vádolt ezen tényt tagadta, s tagadását mellett megmaradt, noha Pest Ferencz, Kovács György s Kádár János ezt a végtárgyaláson hit alatt szemébe mondták, s mentesülést hozza fel, hogy ő mint erdő-pásztor falopásért a tanukat sokszor megbüntette, s azok e miatt haragból vallanak ellene.

Az orvosi vélemény szerént Run Juonon egy súlyos, két életveszélyes s egy feltétlen halálos s számos könnyű sértések találattak, és mind a hullá előzésén. A vádlott nem ismeri be, hogy a két ütésen kívül ő többet tett volna, de hogy kivül más is üthette volna az elhaltat, nem meri állítani. Miután pedig a vizsgáló bíróságnál beismerte, hogy a midőn Run Juon leesett, nehogy az felkelvén a kezében levő késsel megtámadja, ő még a fejszével egy nehányat ütött rá, felhivatott, hogy indokolja mi okból adja elő a tényt most más képpen, erre azonban határozott választ nem adott.

A végtárgyaló bíróság a szakértő orvosokat Dr. Genersich Antal, Dr. Ince István s kihallgatván a kir. ügyész este 7 órakor tette meg vádajánlatát, a melyben vádlottal gyilkossági bűntényben büntönek kimondva kötél általi halál büntetéssel kérte megbüntetni, mert ha a megtámadás kezdetén gyilkossági szándoka nem is volt, de midőn az elhaltat a földre leverve, kétszer is, oly iszonytató módon összevagdalta, már a tényből kifolyólag a gyilkossági szándok a tett közben meg kellett hogy legyen.

Védő Lázár Sándor nagyon csinos s kitűnő criminalistai képességet tanúsító beszédében, vádlottat mint ön védelmezőt kívánja tekinteni, s csakis ennek tulságáért kéri életbiztonsági elleni vétségért eltételi.

Az idő este 9 óra felé járván, az ítélet kihirdetése másnap d. e. 11 órára halasztottak.

A kir. törvényszék vádlottat a gyilkossági vád alól felmentve ártatlannak nyitvánította, s ember ölés bűnéért 10 évi, — havonként két böjttel súlyosított súlyos börtönrre ítélte el.

Vádolt 24 órai gondolkodási időt kért. A védő és kir. ügyész azonban az ítélet ellen felhívást jelentettek be.

Nyilvános nyugta,

azon összegekről és azok részére, a mely összegekből s a kiknek befolyt aláírásaikból a templom körüli épületek egyénértékűl megvásárolt 5,000 frtot hajtó Streicher-féle ház megvásároltatott és kiépített.

(Folytatás.)

Tamási Tamás 10 frt, Tauffer János 40 frt, If. Tauffer József 100 frt, Gr. Teleki Károly 100 frtos urb. papir, Özv. gr. Teleki Pálné 100 frt, Thurn 1 frt, Tisza László 5 frt, Tompa János 60 frt, Tordai Samu 12 frt, T. S. 10 frt, Tőkés Tamás 5 frt, Tauffer Ede 10 frt, Toderff János 20 frt, Tako Béla 2 frt, Ujfalvi Sándor 100 frtos urb. papir, Ullitz Agoston 50 frt, Urmánczi János 5 frt, Vagner Frigyes 50 frt, Vajna Sándor 40 frt, Várdi József 30 frt, Varga Dani 24 frt, Varga Lajos 15 frt, Vég József 2 frt, Vég Mihály 10 frt, Wendler Frigyes 100 forint, báré Wesselenyi Farkas 500 forint, báró Veselényi Ferencz 100 forint, Vikor János 40 frt, Vikor Antal 50 frt, Vikor András 50 frt, Vikor Lajos 60 frt, Vikor Gergely és Verán 200 fr urb. p. Virág Dénes 5 frt, Veinhold Nándor 5 frt, G. Vos Miklós 20 frt, Veinberger Pál 65 frt, Zádvarnyitzki Sándor 40 frt, Zakariás Kristóf 3 frt, Z. Lusi 1 frt, Zesjk Sándor 15 frt, Sigmond Elek 105 forint, Zejk József 200 frt, Zeiler Jakab 5 frt, Jakab Elek 10 frt, Janki Mihály 10 frt, Jóska 3 frt 60 kr, Juhász András 8 frt 46 kr, Zsombari János 10 frt, B. Josika Sámuel 1000 frt.

E kimutatás nem kevesebbet mutat, minthogy a biztosságnak sikerült pénzben és névértékben számíttva urbéri papirban befizetett 25,779 frt aláírásból egy 5000 forintot jövedelmező házat szerezni és miután még 20,000 forint aláírt, de be nem fizetett összegekről rendelkezik a biztosság, bátran reméli, hogy ha ezen összeg is befizetett, ebből a ház évi béréből, s a még remélt új aláírásból illetőleg adománycikból rövid időn együtt lesz az összeg, meg lesz szerezve a lebontandó házakért a kívánt egyenérték, s városunk egy szépség s hazán egy lefedett építészeti műemlékkel gazdagabb lesz.

Kolozsvárt dec. 11-én 1872.

a bizottmány nevében

Schütz János

pénztárnok,

Kovári László

jegyző

Magyar színészet.

(N.-r.) Hétfőn, dec. 16-án „Mirabeau fiatal kora” — színmű 4 felv. írták Langle Aylic és Deslandes Raimond, ford. Paulay Ede.

E mű a történelem legnagyobb tragediájának előjátéka; főszemélye annak legrágósabb alakja. A tárgy igen bálás; a legnagyobb nehézséget csak a dráma szűk rájája képezi, a mennyiben a Mirabeau életének catastrophája igen messze esik azon helyes expositiótól, melyet e műben találunk. S ez a fenforgó szín-műnek, mint ilyennek legnagyobb hibája. A nagy görgeteg megindul, de utjának csupán elejét láthatjuk. Mind ennek azonban van hatása. S ez csak újabb bizonyíték arra nézve, hogy a jó, — még ha csak részben is van meg — nem téveszt el a maga hatását. Az előadás, különösen Mirabeau, nemcsak lelkesített, hanem gyújtott. S nem csupán azon eszmékért, melynek ez alak hatalmas szószólója; nem csak mivel a büzhödt zsarnokság tikasztó levegőjében a szabadság tisztító viharának távol moraját véljük benne hallani; s nem csak mivel érdekfeszítő, egymásból folyólag váltakoznak benne a jelenetek: érdekes legfőképpen azért, mivel általános emberi alak, örök jogért küzdő ember alaprajzát látjuk általa. — Bevezetett drámai jelleményt csakis Sophie a Monnier neje, mutat. Egész lényében jó, gyöngédsége önfeláldozás, az elhatározó pillanatban a láz-pontig fejlődő eréllyel: mind oly lényeges tulajdonok, melyek rokonszenzünket és félelmünket egyképen megilletik és felkeltik. Hibázik — bünhődik: sirhatján azonban lelkének forró érzelmé ki-virágzik.

A mű szépségei nagyon emelte Kovács, Boér E., Eichner Anna és Mátrai kitűnő játéka. Különösen Kyvács Gyulában (az ifjú Mirabeau) a lefojtott szenvedély legdühösebb lángjait láttuk felkorbácsolva atyjával szemben és Sophie halálánál a felesküvő szenvedély vulcanikus kitörését szemlélhetjük. Boér Emmában (Sophie) nemes hűvű áradott, szokatlan ön-mérséklettel párosulva. Eichner Anna a szelíd jószívú Buffières Camillát jól játszta. Mátrai (Brugnières) az előbb fagyos humoru rendőrkémet s a később a kor eszméinek varázsa alatt demokratává buzdult embert igen szép felfogással s finom részletességgel adta. Krasznai gyenge Gersonne volt. Alig-alig csillámlott ki játékból a lobbanékony, pergő nyelvű, könnyed lelkesülő, könnyű humoru, de nemes francia ügyvéd. Dezsőben (Saint Aubén gróf a boszu, Paragiban (Monnier) a csipős előkelő ur igen halványan volt festve. A többi szereplőknek je gőlebb jóakarattól szólhatnak.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, dec. 17. 1872.

— A vallás és k. o. t. m. k. miniszter mint már közöltük elrendelte volt, hogy a középtanodai tanárok minden hó elején módszertani értekezleteket tartanak, most azonban tekintettel arra, hogy a tan-
év első hava, melynek nagy részét az év kezdeti teendők s a tanévi munka megindításának bajai veszik igénybe, valamint a tanév utolsó hava, mely a vizsgálatok végrehajtásában foly le, végre azon hó melybe a husvétii ünnep és szünetelés esik, módszertani értekezletek tartására kevésbé alkalmasnak mutatkozik, a miniszter ur az előbbi rendeletben ezen értekezletek kitűzött időpontokat oda változtatta, hogy a fennmilitett három hónap amódszertani értekezletek tartása mellőztessék.

— Fogarasy Mihály püspök ur a szebeni apácáknak 1871-ben kölcsönzött 3000 frtot a kolostoruk örökös adományképen átbocsátotta.

— Szép tett. A női jótékonyaság kiapadhatlan forrása ismét egy új igaz gyöngyöt vetett társadalmi életünk felszínére. Alig ünneplé meg Kolozsvár a leány-árvaház megnyitását, ime a kolozsvári nőegylet a következő elismerő sorok közlésére kérte föl lapunkat: „Nyilvános köszönet. Báró Radák Ádámnak született gr. Lázár Olga hosszabb külföldi mulatásai és utjai alatt állandóul szeretett hazája emléket hordva keblében, különböző országokban és vidékeken többféle műtárgyakat vásárolt össze s felebarátai nemes gondolkodásától, meleg érdeklődésétől és önzetelen áldozatkészségétől indítatva ezelőtt kevés napokkal 200 drbból álló oly becses műgyűjteményt, mely műzisést s nemes szívét egyaránt tanúsítja, küldött a kolozsvári nőegylet választmányához azon kívánsággal, hogy az sorsjáték útján az egylet pénztára gyarapítására értékesíttessék. Miért is a nőegylet választmánya szenvedő embertársai nevében hő köszönetét nyilvánítja a tisztelt grófnőnek. Id. gr. Teleki Domokosné elnök, Kovács Antal titkár.” A szép ajándék-tárgyak kisorsolása alkalmával megvagyunk győződve a közönség is versenyezni fog, hogy az adományozó nemes hölgy intencióit fényes eredmény kísérje. Ugy legyen.

— Az egyetemi ifjuság táncszivigalma jövő év Január hó 18-án fog a Redout épületében megtartatni. A bárendező biztosság következőleg alakult meg. — Elnök gr. Csáky M.; alelnök: Biró János, pénztárnok: Nagy Mór; ellenőr: Török István és Török Dénes; jegyzők: Kerekes Gyula és Mezei István; választmányi tagok: Szöllősi Lajos, Seyfrid Ernő, Keresztes István, Benedek Albert, Ürmösi Lajos, Csiki Ferencz, Tamási László, Balogh Sándor, Pécsa Ferencz, Gyárfás Endre, Biásini Domokos és Dániel Gábor.

— A vívodába jártni kívánókat felhívjuk, hogy magokat mielőbb irattassák be, s közgyűlést tartva, a torna-vivodai igazgató választmányba az alapszabályok értelmében válasszanak 3 tagot, kik egy a választmányban, mint a közgyűlésen szózási és szavazási joggal fognak birni.

— Kerkapoly anyja. E cím alatt Neményi A. a bécsi „Taglat”-ban következő kedélyes sorokat közli: „Ma délelőtt egy sürgöny egy öreg nő halálát jelentette, ki bőséjében bizonyára nem álmotta azt, hogy halálát egykor a világ minden irányában fogja hirdetni a távirda. Nagyon egyszerű asszony volt ő. Ha valaki „tekintetes asszonynak” czímelte, e czímet határozottan visszautasította, mert fia a „tekintetes pénzügyminiszter” ur ugyan, ő azonban csak Kerkapoly né asszony, és semmi egyéb. Arról ugyan, hogy fia egykor tekintetes ur lesz, már akkor meg volt győződve, midőn ünnepi köntösének ezüst gombjait elzalogosította, hogy fiacskáját az iskolába vihesse, kit a szentgáli bíró, az anyához intézett következő megjegyzéssel utasított el: „Lásd, a kigylomed én soha sem jártam iskolába, és mégis szentgáli bíróvá lettem, ki előtt még az alispán is kalapot emel. Ily tekintélyes ur soha sem lesz e fiúból, ha ügyvéd lesz.” Sőt arról is meg van győződve, hogy fia még több is lesz, mint a szentgáli bíró, s midőn a fia a szünetidőre haza menve éjelt napot könyvei mellett töltött, s az anyja által feladott nehezebb feladatokat fejből azonnal megfejtette, mint például, hogy mennyit kaphat az évenként tojásház, a mi bizony nem volt valami csekélység, ekkor így szólt a szomszédasszonyokhoz: „Ha én király volnék, e fiut első számvevőmmé tenném.” És mint tudjuk, találkoztott egy király, ki szívére vette a pórno tanácsát, s igen jól érzi magát, hogy követte azt. A pénzügyminiszter budai palotájában egy hosszú folyosó végén, egy egyszerű szobácskában lakott a jó nő az utóbbi időben, s semmiképen nem volt rávehető, hogy kényelmesebb szálást foglaljon el.

— Ifjusági könyvtár cím alatt új évtől kezdve szépirodalmi és ismeretterjesztő ifjusági folyóirat fog megindulni Csizsér Ugróczy Ida szerkesztése mellett. Az ifjusági könyvtár sziv és lélek nemesítő, hasznos mulattató és ismeretterjesztő dolgozatokat fog hozni, s január 1-től kezdve havonként kétszer jelenik meg könyvalakban, havonként 5—6 ivnyi tartalommal. Előfizetési ár: félévre 1 frt 20, egy hóra 20 kr.

— Kedves testvéreink, a mi szívbeli jó barátaink, nem elég, hogy mi közöttünk és mi előttünk alakoskodnak a megyesi gyűlés alárcza alatt hanem még a mamához is elosonnak árulkodni és

sirva panaszozlják szerencsétlen állapotokat. A „Magasin für die Literatur des Auslandes” egyik legközelebbi számában is találunk ily árulkodást, mely szerint félő, hogy a királyföld külsőben levő rendezése által a german függetlenség és a községi élet szabadságát elrabolja (geraubt!) tőlük az uralkodó magyar törzs központosítási buzgalma. Ez a „rablás” pedig abból áll, hogy a nemzeti egyetemről „jövőre minden szabadság levelekkel biztosított politikai jogok elvonatnak”, ugy hogy az egyes községek „nem fognának semmi védelmet találni a közös képviselőben a magyar és román hivatalnokok hatalmaskodása (Anmakung) ellenében.” A második sérelem a virilitás behozatala, mely „a száz nemzeti elemet rontaná meg, sőt még ki is vetkőztethetné nemzetiségükből az erdélyi németeket.” A harmadik panasz azért jajong, hogy a száz buraukratia alól ki lesz rántva a gyékény, mert „a községi hivatalnokok nem választatnak, minteddig élet-hossziglan, hanem csak hat-hat évre” Bizony édes árulkodó, ez a „rablás” megessett 1848-ban a magyar és székely nemességen, meg a magyar megyékben és székely székeken, mert a népképviselői államforma nem ösmer semmi privilegiumot, sem államot az államban s épen ezért „az erdélyi németek” számára sem süthetünk, a Magazin becses engedelmeivel, külön lépényt, hanem szépen egyenlő gyermekei leszünk az édes anyának, ha a kis Michel még úgy árulkodik is Grossdeutschland előtt mi reánk!

— Udvarhelyszéken az ellenék Orbán Balázs helyett Pálffy Déneset léptette fel crsz. képviselőjelöltül.

— A magyar keleti vasút tövis-segesvári vonalrészén, Balásztalva és Mikeszása állomások közt, Hosszuaszó megállási hely fog f é, december. 15-én a szemlét és podgyászforgalom számára megnyitattik.

— A magyar államhivatalnokok, mint már végleg elhatározottak, új évtől kezdve drágasági pótlékban részesülnek, és pedig 1000 frton alóli fizetés után 25%/-ban, és 1000—2000-ig 20%/-ban.

— Simor János hercegprímás legidősebb nővére Simon Erzsébet, özv. Holényi Ferencné folyó hó 10-én elhunyt.

— Frivaldszky János muzeumi állatostályi őr a drzdai Lipót-Károly féle akademia tegnapi választotta.

— A zágrábi horvát színház ez évben 14,000 frt, adósságot csinált; ennélfogva az eddigi színházi biztosság feloszlott, s Vardian János nevezetett ki az ügyek id. vitelére,

— Szegeden ifj. gr. Ráday Gedeon és társai „dél magyarorszádi föld-hitelintézet” akarnak alakítani 10 millió alaptőkére.

— A bécsi új városház alapját egészen lerakták.

— Rubinstein philadelphiai hangversenyében egy magyar énekesnő: Örmény Luiz k. a. nagy teteszt aratott az „Ez a világ a milyen nagy”-dal éneklésével, mely után négyszer tapsolták ki.

— Khalil Serif pasha lakadalmak Konstantinápolyban e hó 13-án nagy díszszel ment végbe.

— Berlinben Kühne Julia a nőkérdésről című munkát adott ki, s a nők követelményeit e három pontba foglalja: tehetségeik kiképzetése s azoknak megfelelő munkák, a férféhoz hasonló rendelkezési jog vagyona s gyermekei fölött, s egyenlőség a férfival a törvénnyel szemközt.

— Beethoven zongorahangolója. Párisban e napokban temették el Bader Józsefet ki a maga szakmájában azért lett nevezetessé, mert Beethoven zongoráját rendesen ő hangolta. — Egyszerre halt meg nevével: ő 98, neje 97 évet élt.

— Vámvivatlok megszüntetése. Mint a „L. C.” értesül, több ujonnan felállított vámvivatlat, mert sokkal többbe kerül, mint a mennyit jövedelmez, meg fog szüntettetni, és azok hivatalnokai más adóhivatalnokhoz beosztani. Ugyaz történnék a munkácsi, nagybányai, széplaki és más sóhivatalokkal is.

— Csalás a postán. A brünni postahivatalnál egy pénzes csomagot keresnek, mely ott elveszett, azaz, hogy a 42,000 frt helyett, mennyit tartalmaznia kellett volna, csomagoló-papírokat találtak benne.

— Vasúti baleset. Tegnapi délután a bécsi személyvonat Verőczenél (Vác fölött.) kisiklott, egy pár vasúti kocsi összetört, s a vonatvezető személyzetből többen megsérültek. Az utasoknak — kis rázkódáson és ijedségen kívül — semmi bajuk sem lett.

— Offenbach a párisi „Gaieté” színházat 285,000 frankért megvette, jövő év június havában személyesen veszi át ez intézet igazgatását. A letezt biztosíték 10,000 frank, 90,000 frankot jövő évi május hó 20-án fizet le, a fenmaradt 185,000 frankot pedig naponkénti részletekben teszi le, és pedig nyáron 100 és télen 150 frankkal.

— Szellemi buvárok. Vay Ödön b. a pesti spiritisták együletének szellemi buvárelőke ezen egylet alapszabályait nyújtotta be jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz. Az egylet célja az alapszabályok szerint: a spiritistákus kinyilatkoztatások körébe tartozó tünemények kutatása és ezeknek az eraócsi, történelmi, lélektani és természetani vizsgálata, a spiritistákus tanulmányozására, valamint az emberi lélektan (szellem) a tesz holta után egyóai fiamaradásának be-

bizonyítása. E cél elérésére szolgálnak a szellemek közleményei (?) Az időnkinti titkos ülések Árpád utcza 5. szám 1. emetén tartatnak minden hó 2-k és 4-ik vasárnapján délután 4 órakor, s ekkor történnék a medianimikus közlemények. Spiritikus szemponjtól az emberi tudomány összes ágai fölött tarthatók előadások és medianimikus kinyilatkoztatások. Augusztus és szeptember hónapok nem kedvezők a spiritismusnak, mert akkor nem tartanak ülést. — Mindezekre most azt kívánja a belügyminiszter, hogy a „szellemi buvárok” határozott felvilágosítást adjanak arra nézve: mit értenek spiritistákus kinyilatkoztatások alatt, miként nyilvánulnak ezen kinyilatkoztatások, mi képezi azok célját és tárgyát, és miként kívánják ezen a tudomány mai állapontjáról a szándékosan előidézett, vagy önkénytelen esalódások közé sorolt tüneményeket az erkölestörténet, lélektan és természetudományokban melyekben azok helyet nem foglalnak — vizsgálni. Ez egylet választást majd kövöljük.

— Róza Sándor bűnügyében megkezdődött Szegeden a tárgyalás, mely előreláthatólag hosszabb időt fog igénybe venni. Kezdetben a csekélyebb fontosságú bűnök kerülnek szőnyegre, a bonyolultabbak együttesen fognak elintéztetni azon bűnbándák ügyével, melyek egymással összeköttetésben levén évekig veszélyeztettek az alföld közbiztonságát. Egy városi kapitány, két szolgabíró, négy ügyvéd és 46 csendbiztos volt e bandákkal összeköttetésben, melyeknek intéző vezére Róza Sándor volt. Másfél évig volt a hirhedt rablókirály — mint magát nevezni szokta — a szegedi várban fogva, már-már azt hitték az illetők, hogy Róza Sándort vallomásra bírni nem lehetséges. A vizsgáló bírónak egy ötlete — mint a „P. L.”-nak írják — végre megtört a rablóban a makacsaságot. Vallomás közben ugyan is leéberdeplni kényszeríté, s ily helyzetben adott jelre beléptek a szobába a rablófőnök czinkostársai kik nyert utasításhoz képest Rózsát gyáva csirkefogónak kezdték csufolni, ki térdén állva esd kegyelemért. Ez sérté a „rabló-király” méltóságát és önértétét, s ott czinkostársai jelenlétében kezdé elmesélni a gaztetteket, hogy bebizonyítsa, miszerint ő nem gyáva és nem csirkefogó, hanem olyan rabló, ki nagyban úzi s érti is mesterségét. Ezen vallomás alapján derítettek fel azután addig is sejtett bűnügyek, melyek tárgyalása egyike lesz a legérdekesebb törvényszéki perfolyamoknak.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Pesten decz. 17. 10 ó. 30 p. d. a.

Érkezett decz. 17. 11. ó. 50 p. d. e.

A Bessenyei-ünnep vasárnap az akadémiában fényes sikerrel tartott meg.

Királyunk vasárnap Bécsbe utazott.

Szende Béla honvédelmi miniszterre kineveztetését holnap hozandja a hivatalos lap. Államtitkár Fehérváry Géza alezredes lenni.

Horvát bánul valószínűleg Molinary tábornok neveztetik ki.

Központi biztosság a telepítvényekről szóló törvényjavaslat azon részét, mely a székelyföldre vonatkozik, a székely és román képviselők jelenlétében megállapította.

Képviselőház tegnap megkezdette a kölcsön tárgyalását, vita hosszu volt, Kerkapoly nagy beszédet mondott. Ugy tárgyalása ma folytatattatik.

Zichy József kereskedelmi miniszter több napi szokatlan fényű ünnepélyek után elbucsuzott Fiumetől. Pestre holnap érkezik.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hunyad megyei első takarékpénztár” november havi forgalmi kimutatása.

Részevnyitőke.

Befizetett részevnyitőke 1872 november 30-ikáig 18875. frt.

Betételek.

A betételek egyenlege október 31-én volt 7963. frt. Betétezt november hóban 267 frt 05 kr. A betétek összege 8230 frt 05 kr. Marad 1872 november 30. a betétek egyenlege 8230 frt 5 kr.

Tőkéek elhelyezése

a) Leszámitolsai üzlet

A váltótárcza álladéka október 21-én volt 4510 frt. Leszámitoltatott a lefojlt hóban 11730 frt összesen 16270 frt. A váltótárcza egyenlege november 30-án 16270 frt.

b.) Kölcsön üzlet

A kölcsönök egyenlege október 31-én 3500 frt. Adatott azokra november hóban 4512 frt. összesen 8012 frt. Kiváltatott a hó végeig 3150 frt. Marad 1872 november 30-án egyenleg 4862 frt. A pénztár forgalom október hóban 39342 frt 4 kr. Ugyan november hóban 36925 frt. 72 kr. összes pénztármozgalom 76267 frt. 76 kr.

Az igazgatóság.

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Iparmű-tárlat

(480) (1—*)
Karácsoni és újévi ajándékul
 legcélszerűbb oly tárgy, a melynek használata állandó.
 Ily tárgyakat legnagyobb választékban,
 jutányosan és kitűnő minőségben
 nyújt az

Iparmű-tárlat

(főtér Radák-ház) Kolozsvárt,
 diszmű-cikkkekben, china-ezüst-, alpacca-,
 bronz-, acél- sat. hasznos tárgyakban, női
 cipőkben, bőr-munkákban, esőernyőkben sat.
 különösen pedig
 nagyválasztékú és fino
 porcellán-edényekben.

Kolozsvárt, főtér, Radák-ház.

Tauffer Adolf

Most újonnan berendezett és megnyitott cukrászatomban bel-mo-
 nostorutca volt Ulrichné-féle helyiségben kaphatók nagy választásban és
 482 illó árban 1—5

karácsoni és újévi ajándékok

készen feldisznított **KARÁCSON-FÁK** különböző nagyságban, ugyszin-
 tén minden fajta, finom csukornéműk, dobozok megtöltve és türesen, sa-
 lon kreem, likör, csokoládé, hab- és mandula confekták, ugyszintén
 finom török-puliszka sat. A nagy érdemű közönséget szíves látogatásra,
 annál is inkább vagyok bátor felkérni, mintin üzletemben, a szivarozásnak
 hely nem adatván, minden a maga valódi finomságában, ugyszintén minden
 nap friss és finom vajjal készült sütemények kaphatók, megrendelések ponto-
 san, finomul kiállítva gyorsan eszközöltetnek.
 Alírt **TAUFFER ADOLF**, cukrászatában.

REICHBERG LÖRINCZ ékszerárús

Kolozsvárt, főtér báró Wesselényi-ház 166. sz.

vásárol mindenféle arany-, ezüst-, drágakövek- és csúrló-
 ékszer tárgyakat oly magas árban, mint máshol távolról sem remélhetni.
 ELAD minden fennevezett tárgyat a legjutányosabb árban.
 Ujonnan tett bevásárlások folytán jól berendezett

RAKTÁRA

az ékszerész szakmához tartozó minden névvel nevezhető **czikkkekkel**
 gazdagon levén ellátva, nagy választékot nyújt különösen höl-
 gyek kiházasításához szükséges bármintű szerelvényekben, me-
 lyek annyival inkább ajánlhatóbbak, mivel minden darab czikk hatóság-
 lag meg levén fémjelvezve (punzirt), a vásárlónak biztosítékot nyújt az
 iránt, hogy az állított **próba-tartalom** valósággal meg van, tehát
 károsítástól legkevésbé sem tarthatni.

Mindenféle antik-tárgyat, arany-, ezüst-, gyémánt s egyéb
 drágakő vagy más nemes éreztől, akár készpénzért megvásárol,
 akár újabb divatu czikkkekért becsérél, valamint efféle tárgyakat ked-
 velők számára mindenkor eladásra készen tart.

Arverési hirdetmény.

A nagy-szebeni tkts. ev Presbiteri-
 um 1872. dec. 5-én kelt határozata kö-
 vetkeztében Bethlen-Szt.-Miklóson
 dec. 29-én és szükségesétén a kö-
 vetkező napokon nyilvános eladása lesz
 a következő ott található tárgyaknak,
 és pedig:

- 1) Marhák nevezetesen igavonó
 ökrök, lóvak, tehének és bivalak, kü-
 lönféle bornyuk és szamarak.
- 2) Gabona készletek, nevezetesen
 búza, elegendő, árpa, törökbúza, zab,
 borsó és kender készletek.
- 3) Széna, sarju és szalma-kész-
 letek.
- 4) Szekerek és szántó eszközök.
- 5) Boros-hordók, 50—280 veder
 terménynek.
- 6) Idei termései borok.
- 7) Mintegy 140 darab gazdagon
 megrakott méhkas.
- 8) Egy szeszgyár alkatrészei.
- 9) Asztalosok-, kerekese- és ácsok-
 nak szükségeltető faanyagok.
- 10) Különböző más nem osztályo-
 zott tárgyak.

A kikiáltás innen történik oly fel-
 tétellel, hogy a vételár rögtön efize-
 tendő, s a megvásárolt gabona és szak-
 készletek legtovább 1873 január 5-ig
 az igazgatótól átveendő, ellenesetben
 a felkiáltási árak 20% mint az ár-
 verezés kezdetén leírt bántpénz el-
 vesztettnek tekintetik.

N.-Szeben, dec. 7-én, 1872.

A b. Bruckenthal-féle alapít-
 ványi jószágok igazgatósága.

Tauffer József

ajánlja övéri házában Kolozsvárt, a legjobb
 birben álló bel- és külföldi
 bőr-raktárát,

szintén előmért jó minőségű asztali és
 buteliás borait kupa és veder számra, a
 legjutányosabb árakon.

Videki megrendelések pontosan és
 gyorsan kiszolgáltatnak.

Valóságos Páglano szirup és
 Por egyedül raktára, adagoként 1 frt
 20 kr. nagyobb megrendeléseknél provisio
 engedményeztetik.

Aranyműves BUDAY KÁROLY

Kolozsvárt
 Ajánlja kész arany- és ezüst-
 nemű **RAKTÁRÁT**
 leszállított áron.

Karácsoni és újévi ajándékok! Karváz Gyulánál

Kolozsvártt kaphatók:

Francia diszmű skatulyák töltve a legfinomabb francia és
 schweizi czukorkákkal. darabja 40 kr., 50 kr., 60 kr., 70 kr., 80
 kr., 1 frt, 1 frt 20 kr., 1 frt 50 kr., 2 frt, 2 frt 50 kr., 3 frt, 3 frt
 60 kr., 4 frt, 5 frt, chinai selyemmel bevont 2 darabot zenélő skatulya
 13 forint, 4 darabot zenélő 18 forint o. ért.

Karácsonfára való czukkerlik, gyümölcsök, lámpások, gyertyák sat.

Moët et Chandon hires francia pezsgő 1 nagy üveg 4 frt 50 kr.

Pol et Comp. Rheimsi hires pezsgő 1 kis üveg 2 frt. o. é.

Legújabb árjegyzékem diszkótésben ingyen kapható kereskedésben.

Ajánlom még a közepetűzében levő ujonnan berendezett és
 jó szolgálattal ellátott esemege- bor-csarnokomat, hol is a legfinomabb borok
 és sörök (pohárszámra is) kiszolgáltatnak.

Ujonnan berendezett és a legjobb szolgálattal ellátott esemege-, bor-
 és sör csarnokomat, hol is a legjobb ételek és italok (kivált mától fogva
 finom dupla, márciusi sör pohárszámra) a legillendőbb árban kiszolgáltatnak.

Karváz Gyula.

Fóris Imre

hiduteza saját házában Kolozsvártt, ajánlja a nagyérdemű t. cz. közönségnek
 ujonnan s dűsan berendezett

liszt-raktárát

hol is mindenemű lisztek, kásák, hüvelyes vetemények,
 továbbá aszalt gyümölcsök, zsir, szalonna, paprikás,
 füstös és levegőn szárított, vaj és szilvaiz nagyban mint
 kicsinyben, a legjutányosabb árakon s pontos kiszolgálás mellett mindenkor
 találtnak.

Kezdő zongora tanulók számára hely szűke miatt

Demjén Lászlónál

leszállított áron adatnak el átjatszott
 zongorák: 120, 100, 80 frtért.

Uj bécsi zongorák a legolcsóbb gyári áron
 jót állás mellett folyvást kaphatók.

BÜKK-FA

Karváz Gyulánál Kolozsvártt

Egy hosszú öl 20 forint o. é.

Nagyobb megrendelésnél olcsóbb.

Megtekinthető Karváz József ur
 udvarán főtér.

Legkitűnőbb szepítő-szerek.

Dr. BÉRINGUIER L.
KORONA-SZESZE
 (A kölni víz quintessenciája.) Eredeti üvegcsében
 1 frt 25 és 75 kr.

Dr. Borchardt orvost. NÖVÉNY-SZAPPANA.

Az az első szappan, amely a legújabb felfedezésnek köszönhetően, és minden tisztáltságot, valamint minden fűzőköt
 nagy sikerrel használható. Levegőtől erőtlen csomagokban 42 kr.

Dr. BÉRINGUIER NÖVÉNYI HAIFESTOSZERE.

(Teljesen tolván kék és eszékkel 5 frt.)
 Mint tökéletesen célzatos és teljesen ártalmatlan ismert szer a hajak és szálak, egy a szemöldök minden
 aranyatú színe való tiszta és erősítésére.

Dr. LINDES tanár növényi rud-hajkenőcse

fokozza a haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. Beringuier növénygyökér-olaja

A hosszabb használatra elegendőes üvegcsében ára 1 frt. o. é.
 A legkiválóbb növénygyökér-olaj, amely a legújabb felfedezésnek köszönhetően, és minden tisztáltságot, valamint minden fűzőköt
 nagy sikerrel használható. Levegőtől erőtlen csomagokban 42 kr.

Dr. Suin de Boutemard Fogpasztaja

egész és fél csomagokban 70 kr. és 35 kr.
 A legújabb felfedezésnek köszönhetően, és minden tisztáltságot, valamint minden fűzőköt
 nagy sikerrel használható. Levegőtől erőtlen csomagokban 42 kr.

Balzsamos olajbogyó-szappan.

Mint az első és legújabb felfedezésnek köszönhetően, és minden tisztáltságot, valamint minden fűzőköt
 nagy sikerrel használható. Levegőtől erőtlen csomagokban 42 kr.

Dr. HARTUNG

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Dr. HARTUNG NÖVÉNY-HAJKENŐCSE

A haj fényét és hajlékonyságát, alkalmas egyaránt a hajdomborulat épen tartására
 Eredeti darabja 50 kr.

Zeichen-Vorlagen

von Wilh. Hermes in Berlin

empfehlen sich zu hübschen Festgeschenken á Heft 5 Sgr. und 10 Sgr.
 Vorrätig in allen Buch- und Kunsthandlungen des In- und Auslandes.

(479) (1—1)

Dióla-furnirol

lába 6—15 krig nagyobb és kisebb
 mennyiségben folyton kaphatók

TRISKA FERENCZ

conservatoriumi zongora szállító

nagy zongora-raktárában,

hiduteza 315 sz. a.

Kolozsvártt.